

Vánoční poselství prezidenta republiky

Miloše Zemana

26.12.2022 - Miloš Zeman | Správa Pražského hradu

Dobrý den, vážení a milí spoluobčané,

setkáváme se již podesáté u Vánočního poselství prezidenta republiky. A protože je to podesáté, je to také naposledy. Právě proto jsem rozdělil dnešní Vánoční poselství do dvou částí. V té první bych se jako obvykle chtěl věnovat aktuálním událostem uplynulého roku, ale v té druhé bych chtěl shrnout třicet dva let v politickém životě, protože to pokládám za svoji samozřejmou povinnost, abych vám složil účty. Možná, že to bude trochu delší, prosím, abyste mi to prominuli, koneckonců je to naposledy.

Pokud jde o aktuální události, nejvýznamnější z nich bezesporu byla ruská agrese vůči Ukrajině. Byl jsem vždy stoupenec korektních ekonomických vztahů s Ruskou federací, zejména kvůli dodávkám relativně levných energetických surovin. Ale jsou situace, kdy ekonomické zájmy musí ustoupit zájmům bezpečnostním. A celosvětová bezpečnost, a tedy i bezpečnost České republiky, je touto agresí ohrožena. Proto plně podporuji pomoc České republiky bojující Ukrajině a věřím, že tlak svobodných zemí dříve nebo později přiměje Rusko, aby území Ukrajiny opustilo.

Druhým problémem, který jsme v tomto roce museli řešit, byla energetická krize. I když ceny energií rostly již před ruskou agresí, tato agrese jejich růstu významně přispěla. A dalším opomíjeným faktorem růstu cen energií je zelený fanatismus Green Deal. Pokusy zakázat auta se spalovacími motory, pokusy omezit nejenom uhelné, ale, jak ukazuje příklad sousedního Německa, i jaderné elektrárny, a v poslední době i pokusy rozšířit emisní povolenky, které rovněž výrazně zvyšují cenu energie.

Třetím a posledním problémem, o kterém bych chtěl mluvit, je inflace, česky zdražování, které trápí naše domácnosti. Inflace má několik faktorů. Jedním z nich, jak upozornil profesor Švejnar, je i zvyšování úrokových sazeb centrální bankou, protože úroky jsou náklad, a náklad se promítá do ceny. Právě proto jsem využil svého zákonného oprávnění a volil jsem jak guvernéra, tak členy bankovní rady z řad odborníků, kteří byli oponenty zvyšování úrokových sazeb. Tyto sazby totiž prohlubují hypoteční krizi a snižují dostupnost úvěrů. Dalším faktorem inflace je deficit státního rozpočtu, který zvyšuje množství peněz v objemu. Vetoval jsem novelu zákona o státním rozpočtu na rok 2022 se šíleným deficitem tři sta sedmdesát pět miliard korun a domnívám se, že zejména na příjmové straně musí vláda přijmout návrhy ekonomů, které se týkají zejména daňové oblasti.

A nyní už mi dovolu, abych přešel k hodnocení třiceti dvou let v politice. Za doby normalizace jsem byl spíše objektem než subjektem politiky. Za svoje názory jsem byl několikrát vyhozen z práce, poprvé kvůli nesouhlasu se sovětskou okupací a naposledy v září osmdesát devět kvůli kritickému článku v technickém magazínu, který měl velký ohlas, rozmnožoval se, a tak snad alespoň trochu rovněž přispěl k listopadové revoluci. Po této revoluci jsem byl zvolen poslancem Federálního shromáždění a předsedou jeho rozpočtového výboru. A od té doby se rozpočtem zabývám celý svůj politický život. Na jaře roku devadesát tři jsem byl zvolen předsedou sociální demokracie. Tato strana měla tehdy sedm procent voličské podpory. Během pěti let tvrdé práce se nám podařilo zvýšit tuto podporu na třicet dva procent. Už v roce 1996 jsme uspěli ve volbách a byl jsem zvolen předsedou Poslanecké sněmovny. V roce devadesát osm, po dalších volbách, jsem se stal předsedou vlády. Splnil jsem svůj slib, že sociální demokracie vstoupí do vládní budovy hlavním vchodem,

nikoliv vchodem pro služebnictvo. Vláda v důsledku svého funkčního období uskutečnila tři zásadní reformy. První byl vznik krajské samosprávy. Byli jsme jednou z mála zemí v Evropě, která krajskou samosprávu neměla a kde se všechno centralizovaně řídilo z Prahy. Druhou reformou byla profesionalizace armády. Desetitisíce mladých mužů nemuselo absolvovat povinnou vojenskou službu a na druhé straně technologicky náročná armáda byla obsluhována profesionálními vojáky. A konečně třetí a poslední reformou byla privatizace bank. Státní banky byly zatíženy nesplratitelnými, často politicky motivovanými úvěry a stály před bankrotem. Nyní je bankovní sektor zdravý, možná až příliš zdravý.

Během této vlády jsme vstoupili do Severoatlantické aliance a byla dokončena počáteční stavba temelínské jaderné elektrárny. Vláda byla tolerována nejsilnější opoziční stranou za podmínky, že bude průběžně snižován deficit státního rozpočtu. Tato podmínka byla splněna. Na konci mé vlády činil tento deficit bez ztrát konsolidační agentury deset miliard korun. V roce 2003 jsem na základě výsledků vnitrostranického referenda kandidoval na prezidenta republiky. V důsledku postojů některých vedoucích představitelů sociální demokracie jsem nebyl zvolen. Uchýlil jsem se tedy na deset let do Vysočiny, kde jsem prožil krásná léta.

Když byla uzákoněna přímá volba, byl jsem poprvé i podruhé občany zvolen, a chtěl bych za to poděkovat. Jako prezident republiky jsem se v první řadě snažil hájit České národní zájmy, a musíme si definovat, co to národní zájem je. Česká republika je malý až střední stát, kde osmdesát procent hrubého domácího produktu je tvořeno exportem. Naším národním zájmem, kvůli zvyšování ekonomické výkonnosti, a tedy i životní úrovně, je tedy podporovat export, prosazovat ekonomickou diplomacii a mít korektní vztahy s, pokud možno, všemi významnými zeměmi světa. Podnikl jsem celou řadu zahraničních cest za doprovodu podnikatelských delegací. Kromě toho jsem se snažil, aby Česká republika si uchovala svoji suverenitu a nepodlehla jakémukoli vnějšímu tlaku. Mám-li uvést aktuální příklad, pak je to úsilí, aby v rámci Evropské unie se rozhodovalo většinou, což by mohlo znamenat, že Česká republika ztratí část své suverenity, protože bude přehlasována většími zeměmi. Jsem odpůrcem tohoto řešení.

Závěrem bych chtěl říci, že mojí srdeční záležitostí po celou dobu byl vztah s Izraelem. Malý a statečný národ, který dal lidstvu nesmírné množství vynikajících osobností, prošel strašnou tragédií a velkým utrpením. Proto jsem se snažil, aby naše vztahy s Izraelem byly nad rámec standardních mezinárodních vztahů s jakoukoli jinou zemí. I když jsem dostal řadu zahraničních vyznamenání, s pokorou a úctou jsem z rukou izraelského prezidenta nedávno přijal nejvyšší izraelské vyznamenání Řád cti, které jsem údajně dostal jako první zahraniční politik.

Milí přátelé, po 8. březnu odejdu do starobního důchodu, budu číst zajímavé knihy a tak trochu budu vzpomínat. Jako každý politik jsem se občas setkával, přímo nebo zprostředkovaně, i se závistivými a zakomplexovanými nuly, ať už mezi politickými komentátory, mezi neúspěšnými politiky i jinde. Na tyto nuly zapomenou první den svého starobního důchodu. A naopak budu vděčně a s úctou vzpomínám na všechny ty, s nimiž jsem měl tu čest pracovat pro republiku.

Milí moji, je čas se rozloučit. A jak jinak než slovy básníka. A kdybychom se víckrát neviděli, bylo to krásné a bylo toho dost. Sbohem a šáteček.

<https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/soucasny-prezident-cr/vybrane-projevy-a-rozhovory/vanocni-posestvi-prezidenta-republiky-milose-zemana-16783>